Súd:	Okresný súd Levice
Spisová značka:	6P/134/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4323202833
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martina Petríková
ECLI:	ECLI:SK:OSLV:2023:4323202833.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petríkovou, vo veci starostlivosti o mal. deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.X.XXXX, t.č. v CDR Levice, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., t.č. na neznámom mieste a otec neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. B. B., nar. XX.XX.XXXX n a r i a ď u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Levice, ul. 29. augusta 76/60, Levice.
II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu každého mal. dieťaťa zvlášť sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny Levice, ul. 29. augusta 76/60, Levice.
III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd začal konanie na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručený súdu dňa 15.08.2023, ktorým navrhol u mal. detí nariadiť ústavnú starostlivosť. V podaní ÚPSVaR Levice uviedol, že mal. deti pochádzajú z mimomanželského pomeru C. B., otcovstvo k mal. deťom nebolo uznané. Rozhodnutím Okresného súdu Levice č.k. 10P/225/2014-47 zo dňa 29.10.2015, právoplatným dňa 02.12.2015, bola mal. A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke E. E.. Rozhodnutím Okresného súdu Levice č.k. 10P/61/2022-62 zo dňa 14.06.2022, právoplatným dňa 26.08.2022, bola zrušená náhradná osobná starostlivosť u mal. A.. Náhradná osobná starostlivosť bola zrušená z dôvodu, že matka mal. A. sa zdržiavala v mieste bydliska a s pomocou svojej matky zabezpečovala starostlivosť o mal. A.. Matka sa do domácnosti vrátila po narodení mal. B.. Uznesením OS Levice zo dňa 26.10.2022, č.k. 10PPOm/1/2022-12, vykonateľným dňa 26.10.2022, bolo neodkladným opatrením nariadené odovzdanie mal. detí do F. D. z dôvodu zanedbávania starostlivosti o mal. deti zo strany matky. Ponechala ich v domácnosti starej matky E. E., ktorá žila v nevyhovujúcich podmienkach. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 13.02.2023, č.k. 6P/201/2022-37, právoplatným dňa 24.03.2023 bolo nariadené mal. deťom výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov – pobyt v CDR Levice, najdlhšie na dobu šesť mesiacov. K zmene rodinných a sociálnych pomerov však nedošlo. Matka o mal. deti neprejavuje záujem. Zdržiava sa na neznámom mieste. Občas ich navštívi v CDR. Stará matka mal. detí p. E. E. sa o deti zaujíma. Navštevuje ich v CDR Levice, avšak nemá vytvorené také podmienky, aby sa mal. deti mohli k nej vrátiť. Keď boli mal. deti v jej domácnosti na krátkodobej návšteve, naspäť do CDR sa vrátili hygienicky zanedbané (vši, štípance od ploštíc) a choré. Ani po opakovaných upozorneniach sa situácia u starej matky nezmenila, z toho dôvodu sa upustilo od návštev mal. detí v domácnosti starej matky a stretávanie je im umožnené v priestoroch CDR alebo

vychádzkami v meste. Obe deti sú v pediatrickej starostlivosti MUDr. Kotruszovej. V súčasnosti niet osoby, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečovať starostlivosť o mal. deti.

2. Na základe uvedeného súd neodkladným opatrením zo dňa 16.8.2023 do ukončenia konania o ústavnej starostlivosti dočasne zveril obe mal. deti do starostlivosti CDR Levice.

3. Zo správy Centra pre deti a rodiny Levice zo dňa 9.10.2023 je zrejmé, že G. B. boli do Centra pre deti a rodiny v Leviciach prijatí dňa 27.10.2022 na základe Uznesenia o neodkladnom opatrení OS Levice, č. k. 10PPOm/1/2022-12 zo dňa 26.10.2022, právoplatné 15.12.2022 a boli umiestnení na 2. samostatnej skupine detí na ul. H. I. XXX v Leviciach. A. a B. sú medzi deťmi prijatí dobre, izbu zdieľajú so spolubývajúcou J., ktorá sa ich príchodu veľmi potešila, nakoľko v A. našla svoju dnes už dobrú kamarátku a B. vníma ako svojho menšieho brata, rada sa s ním hrá a venuje mu voľný čas. Súrodenci majú medzi sebou vytvorený silný súrodenecký vzťah, sú na seba citovo naviazaní. A. v súčasnosti navštevuje 4. ročník V. ZŠ v Leviciach, kde má vytvorený individuálny vyučovací plán. Má pozitívny prístup k vzdelávaniu. Je bystrá a veľmi vnímavá. Jej telesný a psychický vývin je pod lekárskym dohľadom, absolvuje preventívne prehliadky. Vzrast a vývin je primeraný veku. Stomatologickú ambulanciu navštevuje podľa potreby, resp. na preventívne prehliadky. Iné zdravotné problémy nemá. Fabián od septembra 2023 navštevuje Materskú školy v Leviciach. Jeho adaptácia na režim predškolského zariadenia prebehla bez problémov. Jeho potreby a záujmy sú plnené na základe jeho schopností a zručností, ktoré sa snažíme rozvíjať vo všetkých oblastiach. Osobný priestor má vytvorený, je využívaný ako priestor na odpočinok a súčasne na hrové aktivity. Na úschovu a odkladanie svojich osobných vecí – hračiek, využíva vlastný box. V udržiavaní poriadku je pozorný až nadmieru k svojmu veku. Základné hygienické návyky má osvojené primerane veku. Samoobslužné činnosti má zvládnuté, plienky už nemá, vie ísť sám na toaletu. Fabián sa v prostredí skupiny cíti bezpečne, so sestrou má vytvorené pevné puto, má je veľmi rád. Vzrast a vývin dieťaťa je sledovaný, je primeraný veku, prekonal bežné detské ochorenia, je pod lekárskym dohľadom a absolvuje preventívne prehliadky u pediatričky a stomatológa. Kontakt detí s biologickou matkou je sporadický, ide väčšinou o vopred neohlásené návštevy. Matka p. C. B. svoje deti navštívila v CDR od ich umiestnenia v októbri 2022 - 6 krát – 3.11.2022, 24.11.2022, 31.12.2022, 14.3.2023, 30.3.2023, 1.10.2023. O mal. súrodencov sa zaujíma stará mama p. E. E., ktorá deti navštevuje a mala umožnené zobrať deti na krátkodobé pobyty do domácnosti. Po návrate z návštev u starej mamy, prišli deti hygienicky zanedbané, s výskytom pedikulózy a štípancov od ploštíc. Odvtedy chodievajú so starou mamou na vychádzky do mesta niekoľkokrát do mesiaca. Nakoľko A. vlastní mobilný telefón, okrem osobných návštev zo strany starej matky a matky, sú deti kontaktované aj prostredníctvom mobilného telefónu a kontaktu cez sociálne siete.

4. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní zotrvala na podanom podnete. U mal. detí a v rodinnom prostredí k žiadnej zmene nedošlo. Ak sa aj uskutočnili návštevy u starej matky deti sa vracali zanedbané, preto sa od tohto upustilo. Stretávanie starej matky prebieha vo forme krátkodobých návštev v CDR. O pobyte matky nemajú vedomosť, ani stará matka neuviedla, kde sa matka zdržiava. V súčasnosti nie je známa osoba, ktorá by bolo vhodná a ochotná prevziať starostlivosť o mal. deti.

5. Súd pojednával v neprítomnosti matky, ktorá sa zdržiava na neznámom mieste. Jej aktuálne zárobkové a majetkové pomery nie sú známe. Matka nepoberá na území SR žiadne štátne sociálne dávky, žiadne dávky dôchodkového poistenia, nie je registrovaná ako zamestnanec ani v inom obdobnom vzťahu.

6. Prokurátorka navrhla u mal detí nariadiť ústavnú starostlivosť a matke určiť minimálne zákonom stanovené výživné.

7. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo § podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že matka mal. detí dlhodobo nezabezpečuje a ani nejaví záujem o starostlivosť jej mal. detí. Otcovstvo k maloletým uznané nie je a stará matka Brandtová nemá vhodné podmienky, pretože aj po krátkodobých pobytoch v jej domácnosti sa deti vracali do CDR zanedbané, špinavé vrátane pedikulózy. Za daných okolností je zrejmé, že maloletí musia byť umiestnení v zariadení, nakoľko nie je známa žiadna fyzická osoba, ktorá by bola vhodná a schopná prevziať deti do osobnej starostlivosti. Vzhľadom k uvedenému za súhlasného stanoviska kolízneho opatrovníka a prokurátorky súd u mal. detí nariadil ústavnú starostlivosť a matke určil vyživovaciu povinnosť v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu.

12. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

P o u č e n i e :
Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.
Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v dvoch písomných vyhotoveniach.
Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.
Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie o výživnom je vykonateľné doručením.